

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Узп 50/2023
09.02.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и Бранислава Босиљковића, чланова већа, са саветником Горданом Војновић, као записничарем, одлучујући о захтеву SPDA „EKOLOGIC“ д.о.о. Чачак, Кнеза Милоша 66/1, чији је пуномоћник Горан Аврамовић, адвокат из ..., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда, Одељење у Крагујевцу I-5 У 8538/20 од 01.02.2023.године, са противном странком Министарством заштите животне средине Републике Србије, у предмету права коришћења дела рибарског подручја, у нејавној седници већа одржаној дана 09.02.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

ОДБИЈА СЕ захтев подносиоца захтева за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, одбијена је тужба подносиоца захтева поднета против решења Министарства заштите животне средине Републике Србије број 324-07-229/2014-17/5 од 03.03.2020. године, којим се одузима право коришћења дела рибарског подручја и раскида Уговор о уступању на коришћење дела рибарског подручја „Србија-југозапад“ број 324-07-330/2010-03 од 11.01.2011. године, са Анексом уговора број 324-07-330/1/2010-03 од 12.07.2011. године, закључен са корисником SPDA „Ecollogic“ д.о.о. Чачак. Ставом другим диспозитива побијане пресуде, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде, поднетом због повреде правила поступка од битног утицаја на решење ове управне ствари и повреде закона, другог прописа или општег акта, подносилац је, упућујући на наводе тужбе и предложене доказе у управном спору пред Управним судом, указао на повреду одредби члана 33. став 3. и члана 34. став 1. Закона о управним споровима, због тога што управни спор пред Управним судом није решен на основу чињеница утврђених на одржаној усменој расправи и што су у побијаној пресуди изостали разлози за такво поступање суда. Сматра да је Управни суд морао да одржи усмену расправу због сложености предмета спора, односно бољег разјашњења ствари, обзиром да је побијана пресуда трећа по

реду у овој управној ствари. Даље наводи да је та пресуда донета уз повреду одредаба чл. 8, 11, 16. и 57. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, те да Управни суд није правилно применио материјално право, нити је правилно оценио доказе на које се тужилац позвао у тужби. Предложио је да Врховни суд захтев уважи, побијану пресуду преиначи или укине, а трошкове поступка је тражио.

Противна странка је у одговору на захтев предложила да суд захтев одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“, број 111/09), Врховни суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, правилно је одлучио тужени орган када је нашао да су се у конкретном случају стекли услови за једнострани раскид Уговора о уступању на коришћење дела рибарског подручја „Србија-југозапад“ од 11.01.2011. године, са Анексом од 12.07.2011. године, дајући за своју одлуку јасне и довољне разлоге које у свему прихвата и Управни суд. Ово стога што је у поступку правилно утврђено да тужилац, као корисник рибарског подручја, није организовао и обезбедио стручну рибочуварску службу, јер 6 (шест) лица која су запослена као рибочувари не поседују лиценцу за рибочуваре, чиме су се стекли услови за једнострани раскид уговора на основу члана 8. став 3. тачка 2) Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда и члана 9. тачка 2) Уговора о уступању на коришћење дела рибарског подручја „Србија - југозапад“; да средства добијена по основу накнаде штете није употребио за надокнаду уништеног рибљег фонда, односно његово унапређење, по ком основу је наплаћена накнада штете, већ за покривање трошкова редовног пословања, чиме су се стекли услови за једнострани раскид уговора из члана 8. став 3. тачка 5) наведеног закона и члана 9. тачка 2) закљученог уговора; да је престао да испуњава услове прописане наведеним законом за корисника рибарског подручја, тако што није измирио доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије, па су испуњени услови из члана 8. став 3. тачка 9) Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда за једнострани раскид уговора; да није испунио обавезу предвиђену чланом 16. став 3. закона, одн. није благовремено доставио министарству извештај о утрошку средстава добијених по основу накнаде штете, чиме су се стекли услови за раскид уговора по члану 8. став 3. тачка 10) Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда. Управни суд је оценио да наводи тужбе нису од утицаја на законитост оспорене одлуке, имајући у виду да је министар овлашћен да једнострано раскине уговор и да је у поступку утврђено да су се за то стекли услови, те да се ради о поновљеним наводима из изјашњења тужиоца на записник комисије које је тужени орган ценио и дао разлоге у складу са чланом 168. став 2. Закона о општем управном поступку, које је у целости као правилне и на закону засноване прихватио и Управни суд.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни суд је нашао да је донета без повреда правила поступка и уз правилну примену закона.

Одредбама члана 8. ст. 1. и 2. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, бр. 128/2014, 95/2018 – др. закон), прописано је да о уступању на коришћење рибарског подручја министар, односно надлежни покрајински орган, закључује уговор са корисником рибарског подручја, који уговор садржи: назив

рибарског подручја, период коришћења рибарског подручја, границе рибарског подручја, обавезе корисника, услове и начин раскида уговора, отказни рок и обавезе корисника у случају раскида уговора. Према одредбама става 3. истог члана, уговор из става 2. овог члана, министар, односно надлежни покрајински орган може једнострано раскинути, ако корисник: 2) не организује и не обезбеди стручну рибочуварску службу, у складу са овим законом; 5) средства од продаје дозвола и друга средства за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда користи ненаменски; 9) престане да испуњава услове прописане овим законом, за корисника рибарског подручја; 10) у другим случајевима неиспуњавања обавеза предвиђених овим законом.

Одредбом члана 6. став 1. тачка б) истог закона, прописано је да рибарско подручје може да се уступи на коришћење привредном друштву, јавном предузећу или другом правном лицу (корисник) ако испуњава, поред осталих, и услов да је измирило доспеле порезе, доприносе и друге јавне дажбине у складу са прописима Републике Србије.

Према члану 16. став 1. наведеног закона, правно лице, предузетник или физичко лице које обављајући риболов супротно одредбама овог закона или на други начин нанесе штету рибљем фонду (штетник) дужно је да ту штету накнади кориснику рибарског подручја (оштећени). Ставом 3. истог члана, прописано је да је корисник дужан да средства добијена по основу накнаде штете из става 1. овог члана, наменски употреби за заштиту и унапређење рибљег фонда, о чему извештава министарство, односно надлежни покрајински орган.

Према одредби члана 9. Уговора о уступању на коришћење дела рибарског подручја „Србија-Југозапад“ који је закључен између Републике Србије-Министарства животне средине и просторног планирања и SPDA „ECOLOGIC“ ДОО Чачак број 324-07-330/2010-03 од 11.01.2011. године, министар може одузети право коришћења уступљеног дела рибарског подручја и једнострано раскинути овај уговор ако корисник: 1) користи рибарско подручје супротно програму управљања рибарским подручјем; 2) не спроводи мере предвиђене овим уговором, а посебно: - не организује и не обезбеди стручну службу, односно рибочуварску службу у складу са законом и овим уговором; - не дозволи риболов; - не донесе Програм управљања рибарским подручјем и Годишње програме управљања рибарским подручјем у прописаном року или не добије сагласност министра на те програме; - уплату средстава накнаде за коришћење рибарског подручја не врши на начин и у року у складу са законом и овим уговором; - средства за заштиту и одрживо коришћење рибљег фонда користи ненаменски; - ако коришћењем рибарског подручја нанесе штету пољопривредној, шумској или другој производњи и/или не формира посебан фонд за накнаду штете у складу са овим уговором; - о променама на рибарском подручју које су од значаја за коришћење рибарског подручја благовремено не извести министра, односно не прибави потребну сагласност на промену статуса корисника; 3) престане да испуњава услове прописане Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда за корисника рибарског подручја; 4) у другим случајевима неиспуњавања обавеза од стране корисника, предвиђених Законом о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда („Службени гласник РС“, број 36/09) и прописа донетих на основу закона.

Извршеним инспекцијским прегледом код SPDA „ECOLOGIC“ д.о.о. Чачак дана 18.12.2014. године, који је за предмет имао добијена средства за штету нанету

рибљем фонду и утрошак тих средстава, утврђено је да је на име накнаде штете нанете рибљем фонду, по основу правноснажне судске пресуде, на рачун SPDA „ECOLOGIC“ д.о.о. Чачак уплаћен дана 09.06.2014. године износ од укупно 10.825.161,05 динара од стране „Електросрбија“ д.о.о. Краљево, која новчана средства је наведено привредно друштво утрошило у таксативно наведеним износима и за означене намене. Између осталих, износ од 1.216.538,30 динара, за изградњу и опремање кућице за рибочуварску службу и едукацију, утрошен је на делу Рибарског подручја „Србија-југозапад“ које није уступљено на коришћење SPDA „ECOLOGIC“ д.о.о. Чачак, већ другом кориснику тог рибарског подручја. Рачун SPDA „ECOLOGIC“ д.о.о. Чачак у блокади је од 16.10.2014. године по основу неизмирених пореских обавеза и на дан 01.12.2014. године дуг тог привредног друштва је износио 2.351.015,43 динара. Извештај SPDA „ECOLOGIC“ д.о.о. Чачак о утрошку средстава од накнаде штете проузроковане од стране ЕПС-а број 324-07-299/2010-03 од 29.12.2014. године је достављен писарници републичких органа управе дана 30.12.2014. године и заведен под бројем 401-00-3605/14-17. Увидом у Регистар издатих лиценци за рибочувара, који води Министарство заштите животне средине, утврђено је да је шест лица која су запослена као рибочувари код SPDA „ECOLOGIC“ д.о.о. Чачак положило стручни испит за рибочувара, али да не поседује лиценце за рибочувара.

Имајући у виду наведено, као и прописано цитираним одредбама Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда и предвиђено Уговором од 11.01.2011. године, са Анексом од 12.07.2011. године, према становишту Врховног суда, правилна је оцена Управног суда у побијаној пресуди о законитости оспорене одлуке и испуњености услова из члана 8. став 3. Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда и члана 9. став 2. Уговора о уступању на коришћење дела рибарског подручја „Србија - југозапад“ за раскид закљученог Уговора о уступању на коришћење дела рибарског подручја „Србија - југозапад“ од 11.01.2011. године, са Анексом уговора од 12.07.2011. године, која је заснована на правилно и потпуно утврђеном чињеничном стању у поступку пред органом управе.

Управни суд је, дакле, побијану пресуду донео без одржавања јавне расправе и сагласно одредбама члана 33. ст. 2. и 3. Закона о управним споровима навео разлоге који оправдавају такво поступање (страна 4. став 3. побијане пресуде), налазећи да је тужбом побијани акт требало оценити само у погледу спорних правних питања, а да предмет спора очигледно није изискивао непосредно саслушање странака и посебно утврђивање чињеничног стања, нити додатно појашњење ставова и мишљења о правилној примени материјалног права, које су странке детаљно аргументовале у тужби и оспореном акту. Следом тога, неосновано се наводима захтева указује да је побијана пресуда Управног суда донета уз повреду правила поступка из члана 33. Закона о управним споровима и да у њој уопште нису наведени разлози због којих суд није одржао усмену расправу, јер то не одговара стању у списима.

По налажењу Врховног суда, неосновани су и наводи захтева да је побијана пресуда донета погрешном применом одредаба Закона о заштити и одрживом коришћењу рибљег фонда, који су већ истицани у тужби и били предмет правилне оцене од стране Управног суда и органа управе.

Сагласно изложеном, Врховни суд је, на основу одредбе члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у ставу првом диспозитива пресуде.

Како је захтев за преиспитивање судске одлуке одбијен, Врховни суд је, на основу одредбе члана 74. Закона о управним споровима сходном применом одредбе члана 165. став 1. у вези члана 153. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 18/20) одлучио као у ставу другом диспозитива пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ СУДУ
дана 09.02.2024. године, Узп 50/2023

Записничар,
Гордана Војновић,с.р.

Председник већа – судија,
Јелена Ивановић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић